

ROZDZIAŁ IV

ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ WŁASNYCH

4.1. Charakterystyka badanej zbiorowości

Badania na temat oczekiwań osób starszych wobec oferty edukacyjnej UTW zostały przeprowadzone w marcu 2011 r. na terenie miasta Rzeszowa. Do badania wybrano 121 osób starszych, będących słuchaczami Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Rzeszowskim. Były to osoby korzystające z różnych form zajęć, jakie oferuje im UTW.

Badanie miało charakter diagnostyczny. Poddaly się mu jedynie osoby chętne.

Poniższe tablice przedstawiają istotne cechy wybranej grupy.

4.1.1 Płeć i wiek respondentów

Tabela 7

Płeć badanych osób

<i>Płeć respondentów</i>		
Płeć	Częstość	Procent
Kobieta	95	78,5
Mężczyzna	26	21,5
Ogółem	121	100,0

Źródło: Badania własne

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że w grupie 121 przebadanych osób, 95 (78,5%) stanowiły kobiety, a 26 (21,5) mężczyźni (tabela 7).

Tabela 8

*Tabela krzyżowa / płeć * wiek badanych osób*

	Płeć		Ogółem
	kobieta	mężczyzna	

Przedział wiekowy	55 – 64	Liczebność	48	4	52
		%	50,5	15,4	43
	65 – 69	Liczebność	19	13	32
		%	20	50	26,4
	70 – 74	Liczebność	17	6	24
		%	17,9	23,1	19
	75 i więcej	Liczebność	11	3	14
		%	11,6	11,5	11,6
	Ogółem	Liczebność	95	26	121
		%	100	100	100

Źródło: Badania własne

Połowa badanych kobiet – 48 (50,5%) była w przedziale wiekowym 55-64 lat. Na drugim miejscu były seniorki w przedziale 65 – 69 lat – 19 (20%), trochę mniej, bo 17 (17,9%) stanowiły panie w przedziale 66-70 lat. Najmniej, gdyż tylko 11 kobiet (11,6%) było w wieku powyżej 75 lat.

Wśród badanych mężczyzn przeważali ci, w wieku 65-69 lat – 13 badanych (50%). Na drugim miejscu znaleźli się mężczyźni w przedziale wiekowym 70-74 – 6 osób (23,1%). Nieco mniej, bo 4 osoby (15,4%) byli to mężczyźni w wieku powyżej 71 lat. Mężczyzn powyżej 75 lat było 3 (11,5) i to oni stanowili najmniej liczną grupę.

Ogólnie, wśród wszystkich badanych osób najliczniejszą grupę stanowili badani z grupy wiekowej 55-64 lat – 52 osoby (43%). Mniej, bo 32 (26,4%) były to osoby w wieku 65-69 lat. Nieco mniej bo 24 osoby (19%) były w wieku 70-74 lat. Najmniej badanych osób – 14 (11,6%) byli to seniorzy powyżej 75 roku życia (tabela 8).

4.1.2 Wykształcenie respondentów

Tabela 9

*Tabela krzyżowa / płeć * wykształcenie badanych osób*

			Płeć		Ogółem	
			kobieta	mężczyzna		
Poziom wykształcenia	niepełne podstawowe	Liczebność	-	-	-	
		%	-	-	-	
	podstawowe	Liczebność	-	-	-	
		%	-	-	-	
	zawodowe	Liczebność	2	-	2	
		%	2,1	-	1,6	
	średnie	Liczebność	40	12	52	
		%	42,1	46,2	43	
	wyższe	Liczebność	53	14	67	
		%	55,8	53,8	55,4	
	Ogółem		Liczebność	95	26	121
			%	100	100	100

Źródło: Badania własne

Jeśli chodzi o wykształcenie, to wśród badanych przeze mnie kobiet, wykształcenie wyższe posiadało aż 53 z nich (55,8%). Niewiele mniej kobiet – 40 (42,1%) miało wykształcenie średnie, a tylko 2 (2,1%) zdobyło zawodowe wykształcenie.

Spośród badanych mężczyzn również przeważali ci z wyższym wykształceniem – 14 (53,8%). Pozostali panowie odpowiedzieli, że posiada wykształcenie średnie – 12 (46,2%).

Ponad połowa badanych osób, bo 67 (55,4%) odpowiedziała, że posiada wykształcenie wyższe, trochę mniej - 52 (43%) odpowiedziało, że średnie. Tylko 2 (1,6%) osoby z pośród całej badanej grupy przyznało, że ukończyło szkołę zawodową (tabela 9).

4.1.3 Stan cywilny badanych osób

Tabela 10

*Tabela krzyżowa / płeć * stan cywilny badanych osób*

			Płeć		Ogółem	
			kobieta	mężczyzna		
Stan cywilny	kawaler/panna	Liczebność	7	1	8	
		%	7,4	3,8	6,6	
	żonaty / zamężna	Liczebność	31	14	45	
		%	32,6	53,9	37,2	
	separacja	Liczebność	4	1	5	
		%	4,2	3,8	4,1	
	po rozwodzie	Liczebność	6	2	8	
		%	6,3	7,7	6,6	
	wdowiec / wdowa	Liczebność	47	8	55	
		%	49,5	30,8	45,5	
	Ogółem		Liczebność	95	26	121
			%	100	100	100

Źródło: Badania własne

Największą grupę wśród badanych kobiet stanowiły wdowy - 47 (49,5%). Niewiele mniej wśród badanych stanowiły mężatki – 31 odpowiedzi (32,6%), natomiast panien było 7 (7,4%). W badanej grupie 6 kobiet (6,3%) przyznało, że jest po rozwodzie, a niewiele mniej bo 4 (4,2%) było w separacji.

Bardzo liczną grupę - 14 mężczyzn (53,9%) stanowili ci, którzy żyją w związku małżeńskim. Zdecydowanie mniej badanych seniorów było kawalerami – bo tylko 3 (8,1%). Dwóch (5,4%) było po rozwodzie i tylko jeden badany mężczyzna przyznał, że żyje w separacji (2,7%).

Sumując, najwięcej osób starszych, bo 50 (41,7%) stanowili żonaci, troszkę mniej, bo 48 (40%) było wdowcami. Stan wolny jako kawaler i panna zadeklarowało 16 osób (13,3%). W badanej grupie było 5 osób (4,2%) po rozwodzie i jedna (0,8%) będąca w separacji (tabela 10).

4.1.4 Źródło dochodów respondentów

Tabela 11

*Tabela krzyżowa / płeć * źródło dochodów badanych osób*

			Płeć		Ogółem	
			kobieta	mężczyzna		
Źródło dochodu	emerytura	Liczebność	95	23	118	
		%	100	88,3	97,5	
	renta	Liczebność	-	2	2	
		%	-	7,7	1,7	
	świadczenia z pomocy społecznej	Liczebność	-	-	-	
		%	-	-	-	
	praca	Liczebność	-	1	1	
		%	-	3,8	0,8	
	Ogółem		Liczebność	95	26	121
			%	100	100	100

Źródło: Badania własne

Zdecydowana większość kobiet – 76 (91,6%) zadeklarowała, że ich źródłem dochodów jest emerytura. Dużo mniej kobiet – tylko 7 (8,4%) przyznało, że otrzymują rentę. Żadna z badanych kobiet nie odpowiedziała, że jej źródłem dochodów są świadczenia z pomocy społecznej i pracy.

Podobnie do kobiet odpowiadali mężczyźni. Większość z nich - 30 (81,1%) oświadczyło, że utrzymują się z emerytury. Czterech badanych mężczyzn (10,8%) otrzymuje rentę. Mniej bo tylko dwóch seniorów (5,4%) nadal pracuje i tylko jeden badany (2,7%) przyznał, że korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej.

Zdecydowanie najwięcej badanych osób utrzymuje się z emerytury – 106 (88,3%), o wiele mniej osób jako swoje źródło dochodów podało rentę – 11 seniorów (9,2%). Tylko 1 osoba (0,8%) zadeklarowała, że korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej, a 2 osoby (1,7%) to badani aktywni zawodowo, jeszcze pracujący (tabela11).

4.1.5 Spędzanie czasu wolnego przez respondentów

Tabela 12

*Tabela krzyżowa / płeć * spędzanie czasu wolnego*

Jak spędza Pan(i) swoją czas wolny	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
Spacery	56	58,9	11	42,3	67	55,4
Uprawianie sportu	29	30,5	9	34,6	38	31,4
Praca w ogródku	49	51,6	9	34,6	58	47,9
Prace ręczne, hobby	18	18,9	2	7,7	20	16,5
Czytanie książek i prasy	68	71,6	16	61,5	84	69,4
Słuchanie radia i oglądanie telewizji	53	55,8	16	61,5	69	57

Spotkania z przyjaciółmi	52	54,7	5	19,2	57	47,1
Spotkania z rodziną	43	45,3	5	19,2	48	39,7
Opieka nad wnukami	29	30,5	7	26,9	36	29,8
Spotkania w restauracji, kawiarni	14	14,7	2	7,7	16	13,2
Podróże, wycieczki	48	50,5	13	50	61	50,4
Koncert, kino, teatr	51	53,7	12	46,2	63	52,1
Modlitwa	6	6,3	3	11,5	9	7,4
Wizyty u lekarza	15	15,8	4	15,4	19	15,7
Inne	3	3,2	1	3,8	4	3,3

* *dokonywano wielokrotnych wyborów*

Źródło: Badania własne

Na pytanie dotyczące spędzania wolnego czasu, większość badanych kobiet, bo aż 68 (71,6%) odpowiedziała, że w wolnym czasie czyta książki, gazety, itp. Pięćdziesiąt sześć senierek (58,9%) przyznało, że poświęcają ten czas na spacer, a 53 (55,8%) słucha wtedy radia i ogląda telewizję. Natomiast 52 seniorki (54,7%) w wolnej chwili spotyka się z przyjaciółmi, jak również, 51 (53,7%) chodzi na koncerty, do kina czy do teatru. Gospodarując własny czas wolny, 49 pań (51,6%) pielęgnuje swój ogród, a 48 (50,5%) podróżuje i uczestniczy w wycieczkach. Czterdzieści trzy panie (45,3%) odpowiedziało, że najwięcej wolnego czasu zajmują im spotkania z rodziną, 29 (30,5%) uprawia sport i tyle samo ankietowanych kobiet w wolnych chwilach wybiera opiekę nad wnukami. Na hobby i prace ręczne swój czas poświęca 18 senierek (18,9%), 15 (15,8%) odwiedza lekarza, niewiele mniej, bo 14 (14,7%) uczestniczy w spotkaniach w restauracjach i kawiarniach. Tylko 6 kobiet (6,3%) w wolnej chwili się modli, a 3 (3,2%) wybrało odpowiedź „inne” (tzn. praca i komputer).

Po skierowaniu tego samego pytania do panów, aż 16 (61,5%) odpowiedziało, że w wolnym czasie czyta książki i prasę, tyle samo mężczyzn słucha radia i ogląda

telewizję. Połowa mężczyzn biorących udział w badaniu – 13 (50%) czas dla siebie wypełnia wycieczkami, podróżami, a niewiele mniej, bo 12 (46,2%) korzysta z atrakcji, jakie zapewniają koncerty, kino i teatr. Jedenastu seniorów (42, 3%) na postawione wyżej pytanie wybrało spacer, 9 (34,6%) pracę w ogródku i tyle samo uprawianie sportu. Swój wolny czas 6 mężczyzn (26,9%) poświęca na opiekę nad wnukami, niewiele mniej bo 5 (19,2%) na spotkania z rodziną, jak również 5 seniorów (19,2%) spędza ten czas z przyjaciółmi. Wizyty u lekarza wybrało 4 badanych (15,4%), 3 (11,5%) swój wolny czas przeznaczają na modlitwę, 2 (7,7%) na własne hobby, prace ręczne i tyle samo osób, bo 2 (7,7%) spotyka się w kawiarniach, restauracjach. Tylko 1 mężczyzna (3,8%) wybrał odpowiedź „inne” (tzn. praca).

Ogólnie rzecz biorąc najczęściej badanych osób starszych, bo aż 84 (69,4%) uważa, że czas wolny to chwila na czytanie książek, prasy, następnie słuchanie radia i oglądanie telewizji, taką odpowiedź wybrało 69 osób (57%). Niewiele mniej, bo 67 (55,4%) osoby chodzi na spacer, 63 (52,1%) preferuje kino, teatr i koncert, natomiast podróżuje i na wycieczki jeździ 61 (50,4%) badanych. Tuż za nimi 58 seniorów (47,9%) przyznało, że w wolnym czasie pracują w ogródku lub po prostu ten czas wypełniają im spotkania z przyjaciółmi – 57 osób (47,1%), albo z rodziną, takich odpowiedzi padło 48 (39,7%). Trzydzieści osiem osób (31,4%) uprawia sport, nieco mniej bo 36 (29,8%) opiekuje się wnukami, natomiast 20 seniorów (16,5%) rozwija swoje hobby i prace ręczne. Na wizyty u lekarza swój wolny czas poświęca 19 badanych osób (15,7%), zaś 16 (13,2%) zadeklarowało, że ten czas woli poświęcić na spotkania w restauracjach, kawiarniach itp. Ze wszystkich badanych seniorów tylko 9 (7,4%) w wolnym czasie modli się, natomiast 4 osoby (3,3%) wybrało odpowiedź „inne” (tzn. praca, komputer). (tabela 12).

4.2. Oczekiwania życiowe słuchaczy UTW przy UR

Zgromadzone wyniki badań, które były przeprowadzane wśród słuchaczy UTW przy UR, zostały umieszczone w tabelach. W celu przeprowadzenia badań na temat oczekiwań osób starszych wobec oferty edukacyjnej UTW, zastosowano kwestionariusz ankiety, który został opracowany samodzielnie. Składał się on z 24 pytań, w tym 5 stanowiła metryczka. Badanie było anonimowe.

Przeprowadzając badania i analizując ich wyniki dokonano porównania odpowiedzi jakich udzielały kobiety z odpowiedziami na te same pytania, które podawali mężczyźni. Wszystkie odpowiedzi były również podsumowywane ogólnie. Zdecydowanie więcej wśród badanych osób było kobiet. Stąd można wnioskować, że seniorki chętniej angażują się w różne działania, w tym edukację.

Objaśnienie skrótów:

N – ilość osób

Płeć:

K – Kobieta

M – mężczyzna

* dokonywano wielokrotnych wyborów

4.2.1 Czynniki wpływające na jakość życia badanych respondentów

Tabela 13

Jakość życia (czynniki wpływające na jakość życia)

Co ma wpływ na jakość życia?	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
człowiek sam musi je kształtować	24	25,3	12	46,2	36	29,8
stan zdrowia	30	31,6	8	30,8	38	31,4
stan posiadania	4	4,2	1	3,8	5	4,1
chęć i ciekawość życia	24	25,3	3	11,5	27	22,3
akceptacja własnej osoby	12	12,6	2	7,7	14	11,6
inne	1	1	-	-	1	0,8
Razem	95	100	26	100	121	100

Źródło: Badania własne

Według badanych kobiet, najwięcej uważa, bo 30 senierek (31,6%), że na jakość życia wpływa przede wszystkim stan zdrowia w jakim się człowiek znajduje. Dwadzieścia cztery panie (25,3%) odpowiedziało, że człowiek sam musi to swoje życie sobie kształtować i tyle samo, tzn. 24 (25,3%) uznaje, że bardzo ważna jest chęć i ciekawość życia. Zdaniem 12 kobiet (12,6%) na jakość życia wpływ ma akceptacja własnej osoby. Tylko 4 (4,2%) badane seniorki, uważa, że to godne życie związane jest głównie ze stanem posiadania. Dla jednej pani (1%) jej życie jest wartościowe kiedy czuje się komuś potrzebna.

W przypadku mężczyzn prawie połowa, tzn. 12 (46,2%) uważa, że człowiek sam musi kształtować swoje życie. Dla 8 mężczyzn (30,8%) na jakość ich życia wpływa zdrowie. Chęć i ciekawość życia wybrało trzech panów (11,5%), a akceptację własnej osoby – 2 (7,7%). Tylko jeden senior (3,8%), uzależnia jakość życia od stanu posiadania.

Po zadaniu pytania o to, co wpływa na jakość życia, zdania były dość bardzo podzielone. Dla 38 badanych (31,4%), na jakość życia ma wpływ ich stan zdrowia. Niewiele mniej osób – 36 (29,8%) jest zdania, że człowiek sam musi to swoje życie kształtować. Chęć i ciekawość życia wybrało 27 badanych (22,3%). Spośród 121 osób, które wzięły udział w badaniu, 14 (11,6%) zadeklarowało, że na jakość życia ogromny wpływ ma akceptacja własnej osoby. Niewielu seniorów, bo 5 (4,1%) uważa, że stan posiadania wpływa na jakość życia ludzkiego, a tylko jedna osoba (0,8%) warunkuje to od bycia potrzebnym. (tabela 13).

Tabela 14

Wpływ człowieka na kształt, i jakość własnego życia

Czy człowiek ma wpływ na kształt i jakość własnego życia?	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
Tak	90	94,7	22	84,6	112	92,6
Nie	5	5,3	4	15,4	9	7,4
Razem	95	100	26	100	121	100

Źródło: Badania własne

Na pytanie: „ Czy człowiek ma wpływ na kształt i jakość własnego życia?” zdecydowana większość kobiet, bo aż 90 (94,7%) jest zdania, że tak. Tylko 5 pań (5,3%) jest przeciwnego zdania.

Na to samo pytanie, również zdecydowana większość mężczyzn, tzn. 22 (84,6%) uważa, że to człowiek ma wpływ na kształt i jakość własnego życia. Podobnie jak w przypadku kobiet, tylko 4 mężczyzn (15,4%) jest odmiennego zdania.

Podsumowując, zdecydowana większość badanych, bo 112 (92,6%) wyraża opinie, że człowiek ma wpływ na kształt i jakość swojego życia, a przeciwnego zdania jest zaledwie 9 osób (7,4%). (tabela 14).

4.2.2 Postrzeganie starości przez respondentów

Tabela 15

Starość jako pomyślny okres

Czy starość może być pomyślnym okresem?	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
Tak	51	53,7	14	53,9	65	53,7
Raczej tak	27	28,4	6	23,1	33	27,3
Raczej nie	3	3,1	4	15,4	7	5,8
Nie	5	5,3	1	3,8	6	4,9
Trudno powiedzieć	9	9,5	1	3,8	10	8,3
Razem	95	100	26	100	121	100

Źródło: Badania własne

Ponad połowa badanych kobiet -51 (53,7%) uważa, że starość może być pomyślnym okresem w życiu człowieka, a 27 (28,4%) twierdzi że raczej może być. Odmiennego zdania tylko 3 (3,1%) spośród badanych kobiet, które wybrały odpowiedź „raczej nie” i 5 (5,3%) jest zdania, że ten okres nie może być pomyślny. Odpowiedź „trudno powiedzieć” wybrało 9 pań (9,5%) .

Podobnego zdania są mężczyźni. Sześciu z badanych panów (23,1%) jest zdania, że starość raczej może być pomyślnym okresem, a ponad połowa, bo 14 (53,9%) jest o tym przekonana. Odpowiedź „raczej nie” zaznaczyło 4 mężczyzn (15,4%), a 1 (3,8%) jest negatywnie nastawiony do tego okresu. Niezdecydowany był tylko 1 mężczyzna (3,8%) i wybrał odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Ponad połowa badanych 65 osób (53,7%), odbiera starość jako pomyślny okres, a 33 badanych (27,3%), wybrało odpowiedź „raczej tak”. Odmiennego zdania było 7 osób (5,7%), które zaznaczyły „raczej nie”. Niewielu mniej badanych, bo 6 (4,9%) nie uważa, by starość mogła być pomyślnym okresem w życiu człowieka, a 10 (8,3%) jest niezdecydowanych. (tabela 15).

Tabela 16

Postrzeganie starości

Czym jest starość	Płeć				Razem	
	K		M		N	%
	N	%	N	%		
Zasłużonym odpoczynkiem	61	64,2	7	26,9	68	56,2
Czasem realizacji marzeń	29	30,5	10	38,5	39	32,2
Okresem rozwijania zainteresowań	44	46,3	11	42,3	55	45,5
Podsumowaniem własnego życia	18	18,9	2	7,7	20	16,5
Okresem aktywnego udziału w życiu społecznym	25	26,3	7	26,9	32	26,4
Ostatnim i nieuchronnym etapem życia	17	17,9	8	30,8	25	20,7
To choroba i niedołęźność	-	-	-	-	-	-
Oczekiwaniem na śmierć	-	-	-	-	-	-

* dokonywano wielokrotnych wyborów

Źródło: Badania własne

Na pytanie: „Czym dla Pana(i) jest starość?”, najwięcej kobiet odpowiedziało, że jest zasłużonym odpoczynkiem, bo 61 kobiet (64,2%), trochę mniej kobiet – 44 (46,3%) uważa, że jest okresem rozwijania zainteresowań. Dwadzieścia dziewięć (30,5%) badanych senierek, starość traktuje jako czas na realizację marzeń. Niewiele mniej, bo 25 kobiet (26,3%) starość rozpatrywuje jako okres aktywnego udziału w życiu społecznym. Tylko dla osiemnastu kobiet (18,9%), to czas na podsumowanie własnego życia. Siedemnaście spośród badanych senierek (17,9%) zadeklarowało, że dla nich to ostatni i nieuchronny etapem życia. Natomiast żadna z kobiet nie uważa, że starość to choroba i niedołężność, ani tym bardziej tylko oczekiwanie na śmierć.

Jedenastu z badanych mężczyzn - (42,3%) uważa starość jako okres rozwijania zainteresowań, dla 10 (38,5%) jest to czas realizacji marzeń. Niewiele mniej badanych, bo 8 (30,8%) traktuje starość, że to ostatni i nieuchronny etap życia. Siedmiu seniorów (26,9%) jest zdania, że to zasłużony odpoczynek i tyle samo – tzn. 7 mężczyzn (26,9%), że to okres aktywnego udziału w życiu społecznym. Tylko dla 2 mężczyzn (7,7%), starość jest czasem na podsumowanie własnego życia. Tak samo jak w przypadku kobiet, żaden z panów nie uważa, że starość to choroba i niedołężność, ani tym bardziej tylko oczekiwanie na śmierć.

Podsumowując ponad połowa badanych osób –bo 68 (56,2%), że zasłużyło na odpoczynek i właśnie takim odpoczynkiem jest dla nich starość. Dla prawie połowy, tzn. 55 badanych (45,5%) traktuje, że jest to okres na rozwijanie zainteresowań, a dla 39 osób (32,2% %), to czas realizacji marzeń. Jako okres aktywnego udziału w życiu społecznym, starość postrzega 32 badanych (26,4%), zaś dla 25 (20,7%) to ostatni i nieuchronny etap życia. Mniej badanych osób, tzn. 20 (16,5%) jest zdania że jest to czas na podsumowanie własnego życia. (tabela 16).

Tabela 17

Satysfakcja słuchaczy z własnego życia

Satysfakcja z życia	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
Tak	87	91,6	22	84,6	109	90,1

Nie	8	8,4	4	15,4	12	9,9
Razem	95	100	26	100	121	100

Zródło: Badania własne

Zdecydowana większość, bo aż 87 badanych słuchaczek (91,6%) opowiada się za tym, że odczuwa satysfakcję z własnego życia. Odwrotny pogląd przedstawia tylko 8 ankietowanych (8,4%).

Podobnie i większość ankietowanych panów w liczbie 22 (84,6%) jest zadowolonych z życia, zaś brak satysfakcji deklaruje 4 słuchaczy (15,4%).

Ogólnie zdecydowana większość, tzn. 109 (90,1%) słuchaczy UTW deklaruje, że odczuwają satysfakcję z własnego życia. Przeciwny pogląd wskazuje tylko 12 (9,9%) respondentów. (tabela 17).

4.2.3 Opinie respondentów o instytucji UTW

Tabela 18

Opinia badanych o UTW

Co sądzi Pan(i) o UTW?	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
Miła forma spędzania wolnego czasu	43	45,3	14	53,8	57	47,1
Są jak najbardziej potrzebne	52	54,7	11	42,3	63	52,1
Strata pieniędzy i czasu	-	-	-	-	-	-
Nie mam zdania	-	-	1	3,9	1	0,8
Razem	95	100	26	100	121	100

Źródło: Badania własne

Następnym pytaniem było: „Co sądzi Pan(i) o UTW?”.

Wśród badanych kobiet, aż 52 (54,7%) sądzi, że tego typu instytucje są jak najbardziej potrzebne. Trochę mniej, bo 43 (45,3%) uważa, iż UTW skupiające seniorów są miłą formą spędzania wolnego czasu.

U mężczyzn przestawia się to inaczej, aż 14 (53,8%) sądzi iż jest to miła forma spędzania czasu wolnego. Wśród badanych mężczyzn 11 (42,3%) odpowiedziało, że takie grupy są jak najbardziej potrzebne. Jeden senior (0,8%) nie ma zdania w tej sprawie.

Ogólnie wśród wszystkich badanych najwięcej, bo 63 (52,1%) osób mówi, iż jest to organizacja jak najbardziej potrzebna. Niewiele mniej 57 osób (47,1%) uważa UTW za miłą formę spędzania wolnego czasu. Zaś 1 spośród badanych (0,8%) nie wyraża opinii na ten temat (tabela 18).

Tabela 19

Najważniejszy powód zapisania się do UTW

Najważniejsze powody	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
Chęć rozwijania własnych zainteresowań	27	28,4	11	42,3	38	31,4
Możliwość dalszego kształcenia	16	16,8	3	11,5	19	15,7
Lęk przed samotnością	6	6,3	-	-	6	4,9
Poszukiwanie nowych przeżyć, przyjemności	13	13,7	2	7,7	15	12,4
Chęć aktywnego udziału w życiu społecznym	11	11,6	4	15,4	15	12,4

Pustka po zakończeniu pracy	5	5,3	1	3,8	6	4,9
Namowy ze strony rodziny, znajomych	-	-	2	7,7	2	1,7
Kontakty z innymi	16	16,8	3	11,5	19	15,7
Możliwość „spełnienia się” w życiu społecznym	-	-	-	-	-	-
Inne	1	1,1	-	-	1	0,8
Razem	95	100	26	100	121	100

Źródło: Badania własne

Do najważniejszych powodów zapisania się do UTW 27 kobiet (28,4%) wymieniło chęć rozwijania własnych zainteresowań. Szesnaście kobiet (16,8%) zapisało się do tej organizacji by nadal się kształcić, tyle samo swój wybór umotywoowało chęcią kontaktów z innymi. Następnymi czynnikami wpływającymi na przynależność było poszukiwanie nowych przeżyć przez 13 (13,7%) kobiet i chęć aktywnego udziału w życiu społecznym dla 11 pań (11,6%). Wymienianym powodem był również lęk przed samotnością i taką odpowiedź wybrało 6 (6,3%) senierek. Niewiele mniej, bo 5 pań (5,3%) swą decyzję zapisania do UTW tłumaczyło pustką po zakończeniu pracy, a jedna pani (1,1%) bała się, że „zasiedzi się” w domu.

Wśród mężczyzn, również najwięcej, bo 11 (42,3%) za najważniejszy powód zapisania się do UTW uważa potrzebę rozwijania własnych zainteresowań, a dla 4 (15,4%) powodem była chęć aktywnego udziału w życiu społecznym. Trzech mężczyzn (11,5%) chciało utrzymywać kontakty z innymi i tylu samo swój wybór motywuje możliwością dalszego kształcenia. Spośród badanych, kolejnym motywem zapisania, były namowy ze strony rodziny, znajomych i taką odpowiedź wybrało 2 panów (7,7%). Innych 2 badanych (7,7%) zapisując się na UTW kierowało się poszukiwaniem nowych przeżyć i przyjemności. Tylko jeden senior (3,8%) odczuwał pustkę po zakończeniu pracy.

Sumując, najczęściej wybieranym powodem uczestnictwa w UTW była chęć rozwijania własnych zainteresowań – taką odpowiedź wybrało 38 badanych (31,4%). Dla 19 (15,7%) osób, najważniejszym powodem były kontakty towarzyskie i tyłu też badanych chciało się nadal kształcić. Chęć aktywnego udziału w życiu społecznym wybrało 15 badanych (12,4%), jak również tyle samo badanych kierowało się potrzebą nowych przeżyć i poszukiwaniem przyjemności. Za najważniejszy powód - po sześciu badanych (4,9%) wybrało lęk przed samotnością, oraz pustkę po zakończeniu pracy. Dwie badane osoby kierowały się namowami ze strony rodziny czy też znajomych a jedna osoba (0,8%) bała się „zasiedzieć” w domu. (tabela 19).

Tabela 20

Udział w zajęciach UTW

W jakich formach zajęć najchętniej Pan(i) bierze udział?	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
Zajęcia ruchowe	21	22,1	4	15,4	25	20,7
Klub Seniora	1	1,1	-	-	1	0,8
Zajęcia komputerowe	12	12,6	10	38,5	22	18,2
Wykłady	27	28,4	6	23,1	34	28,1
Wycieczki	10	10,5	2	7,7	12	9,9
Spotkania i imprezy integracyjne	4	4,2	-	-	4	3,3
Języki obce	15	15,8	1	3,8	16	13,2
Zajęcia z rękodzieła	3	3,2	-	-	3	2,5
Chór kameralny	2	2,1	2	7,7	4	3,3

* dokonywano wielokrotnych wyborów

Źródło: Badania własne

Najczęściej wybierane zajęcia z programu UTW przez kobiety to wykłady, na które najchętniej uczęszcza 27 kobiet (28,4%), tuż potem zainteresowaniem cieszą się zajęcia ruchowe preferowane przez 21 kobiet (22,1%) i języki obce, na które najchętniej chodzi 15 ankietowanych (15,8%). Nieco mniejszym zainteresowaniem cieszą się zajęcia komputerowe, które chętnie odwiedza 12 z badanych kobiet (12,6%) jak również wycieczki, które są ulubionym zajęciem 10 ankietowanych (10,5%). Zaraz za wycieczkami uplasowały się spotkania i imprezy integracyjne, które są ulubionym zajęciem 4 pań (4,2%). Mniej badanych opowiedziało się za zajęciami z rękodzieła w liczbie 3 (3,2%), chóru kameralnego w liczbie 2 kobiet (2,1%), zaś najmniejszym zainteresowaniem cieszą się spotkania klubu seniora, które wybrała 1 ankietowana (1,1%).

Wśród badanych panów najwięcej z nich wybrało zajęcia komputerowe, bo 10 ankietowanych (38,5%), zaraz za tymi zajęciami uplasowały się wykłady, na które najchętniej uczęszcza 6 panów (23,1%) i zajęcia ruchowe wybierane przez 4 z pośród ankietowanych (15,4%). Po 2 panów (7,7%) wybiera wycieczki i zajęcia chóru kameralnego, a ostatnie miejsce zajmują języki obce jako ulubione zajęcie 1 ankietowanego (3,8%).

Ogólnie rzecz biorąc, najczęściej wybierane zajęcia przez studentów UTW to wykłady, na które najchętniej uczęszcza 34 osoby (28,1%), tuż potem zainteresowaniem cieszą się zajęcia ruchowe preferowane przez 25 ankietowanych (20,7%) i zajęcia komputerowe, na które najchętniej chodzi 22 osoby (18,2%). Nieco mniejszym zainteresowaniem cieszą się języki obce, które z przyjemnością uczy się 16 z badanych studentów (12,2%), jak również wycieczki, które są ulubionym zajęciem 12 ankietowanych (9,9%). Zaraz za wycieczkami uplasowały się spotkania i imprezy integracyjne oraz zajęcia chóru kameralnego, na które chętnie chodzi po 4 osoby (3,3%). Mniej badanych opowiedziało się za zajęciami z rękodzieła w liczbie 3 (2,5%), zaś najmniejszym zainteresowaniem cieszą się spotkania klubu seniora, które wybrała 1 ankietowana (0,8%). (tabela 20).

Tabela 21

Wpływ UTW na nowe zainteresowania i talenty słuchaczy

Czy zajęcia	Płeć	
-------------	------	--

rozbudziły w Panu(i) nowe zainteresowania i talenty?	K		M		Razem	
	N	%	N	%	N	%
Tak	61	64,2	14	53,8	75	62
Nie	34	35,8	12	46,2	46	38
Razem	95	100	26	100	121	100

Źródło: Badania własne

Na pytanie „Czy zajęcia rozbudziły w panu(i) nowe zainteresowania i talenty?” 61 badanych kobiet (64,2%) odpowiedziało twierdząco. Przeciwny pogląd zaś prezentuje 34 ankietowane (35,8%).

Według 14 panów (53,8%) zajęcia proponowane przez UTW rozwijają nowe zainteresowania i talenty, zaś 12 z ankietowanych (46,2%) uważa przeciwnie.

Sumując większość badanych studentów UTW w liczbie 75 (62%) uważa, że zajęcia tego uniwersytetu prowadzą do rozwoju zainteresowań, za przeciwną tezę opowiada się 46 osób (38%). (tabela 21).

Tabela 22

Korzyści z udziału w zajęciach UTW

Co daje Panu(i) uczestnictwo w zajęciach UTW?	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
Ucieczkę przed codziennością	27	28,4	7	26,9	34	28,1
Przynależność do grupy	15	15,8	3	11,5	18	14,9

Wzrost aktywności fizycznej	44	46,2	11	42,3	55	45,5
Zdobycie wiedzy na różne tematy	67	70,5	12	46,2	79	65,3
Zintegrowanie społeczne	9	9,5	2	7,7	11	9,1
Przezwyciężenie rutyny	4	4,2	1	3,8	5	4,1
Radość spotykania się z ludźmi	58	61,1	10	38,5	68	56,2
Radość życia, optymizm i większą pewność siebie	14	14,7	4	15,4	18	14,9
Chęć życia, wypełnienie dni	18	18,9	2	7,7	20	16,5
Możliwość sprawdzenia się w czymś nowym	13	13,7	3	11,5	16	13,2
Poznanie języków obcych	22	23,1	3	11,5	25	20,7
Spotkania z ciekawymi ludźmi	48	50,5	14	53,8	62	51
Poprawę zdrowia i samopoczucia	24	25,3	6	23,1	30	24,8
Uczestnictwo w wycieczkach	40	42,1	7	26,9	47	38,8
Zawarcie nowych znajomości	28	29,5	10	38,5	38	31,4
Możliwość	8	8,4	2	7,7	10	8,3

porozmawiania o problemach						
Wymianę doświadczeń	11	11,6	3	11,5	14	11,6
Inne	1	1,1	-	-	1	0,8

* dokonywano wielokrotnych wyborów

Źródło: Badania własne

Dla zdecydowanej większości słuchaczek biorących udział w badaniu, bo 67 (70,5%) UTW jest szansą na zdobycie wiedzy na różne tematy, a 58 paniom (61,1%) te zajęcia dają radość dzięki możliwości kontaktu z innymi, jak również dla 48 kobiet (50,5%) ważne jest to, że mogą tu spotkać ciekawych ludzi. Na pytanie o to co daje uczestnictwo w zajęciach, prawie połowa badanych słuchaczek, a dokładnie 44 (46,2%) odpowiedziała, że wzrost fizycznej aktywności, 40 pań (42,1%) cieszy się z uczestnictwa w wycieczkach. UTW daje też szanse na zawarcie nowych znajomości i tak też, uważa 28 seniorek (29,5%), jak również ucieczkę przed codziennością 27 z badanych (28,4%), czy nawet poprawę samopoczucia i ogólnie zdrowia według 24 (25,3%). Dużym zadowoleniem cieszy się też nauka języków obcych, taką ogromną korzyść jaką oferuje UTW dostrzegło 22 kobiety (23,1%), a dla 18 (18,9) uczestnictwo w tej organizacji dodaje chęci do życia, wypełnia dni. Natomiast piętnastu paniom (15,8%), bycie słuchaczem na UTW, daje odczucie przynależności do grupy, czy też w ogóle 14 (14,7) czerpie radość z życia, optymizm i czuje większą pewność siebie. Kolejną korzyścią uczestnictwa w zajęciach jest możliwość sprawdzenia się w czymś nowym, taką odpowiedź zaznaczyło 13 respondentek (13,7%), wymianę doświadczeń – 11 (11,6%), zintegrowanie społeczne 9 paniom (9,5%), jak również możliwość porozmawiania z innymi o swoich problemach, z czego cieszy się 8 słuchaczek (8,4%). Czterem słuchaczkom (4,2%) zajęcia w UTW umożliwiają walkę z rutyną, zaś jedna (1,1%) wybrała odpowiedź „inne”.

Na to samo pytanie dotyczące korzyści płynących z uczestnictwa w UTW, najwięcej panów, tzn. 14 (53,8%) odpowiedziało, że te zajęcia dają im szanse spotykać ciekawych ludzi, 12 (46,2%) wybrało możliwość zdobycia interdyscyplinarnej wiedzy, niewielu mniej, bo 11 (42,3%) uczestnictwu w zajęciach zawdzięcza wzrost aktywności fizycznej. Dziesięciu mężczyznom (38,5%) czerpie radość ze spotykania się z innymi

ludźmi i tyle samo badanych mogło zawrzeć w UTW nowe znajomości. Oprócz w/w korzyści 7 panów (26,9%) deklaruje uczestnictwo w wycieczkach, a 6 (23,1) poprawę zdrowia i samopoczucia. Radość życia, optymizm i większą pewność siebie dzięki UTW zawdzięcza 4 słuchaczy (15,4%), zaś poznanie języków obcych, przynależność do grupy, możliwość sprawdzenia się w czymś nowym, wymiana doświadczeń to kolejne korzyści jakie wymienia po 3 słuchaczy (11,5%). Dla 2 panów (7,7%) zajęcia w UTW dają możliwość porozmawiania o problemach, również po 2 panów wymienia zintegrowanie społeczne oraz chęć życia i wypełnianie dni.

Ogólnie rzecz biorąc najwięcej słuchaczy, bo aż 79(65,3%) bierze udział w zajęciach by poszerzyć swoją wiedzę na różne tematy, 68 ankietowanych (56,2%) czerpie radość ze spotkania z ludźmi, niewiele mniej, bo 62 osoby(51%) na zajęciach spotyka się z ciekawymi ludźmi. Wzrostem aktywności fizycznej kieruje się 55 badanych (45,5%), zaś uczestnictwo w wycieczkach preferuje 47 osób (38,8%) z pośród wszystkich pytaných. Kolejną korzyścią jaką wynosi 38 respondentów (31,4%) to zawieranie nowych znajomości, 34 osobom (28,1%) UTW przynosi ucieczkę przed codziennością, zaś 30 słuchaczy(24,8%) poprzez zajęcia poprawia swoje zdrowie i samopoczucie. Poznaniem języków obcych kieruje się 25 ankietowanych(20,7%), z kolei 20 badanych (16,5%) deklaruje, że dzięki uczestnictwie w UTW mają większą chęć do życia i te zajęcia wypełniają ich dni. Zarówno przynależność do grupy jak również radość życia, optymizm i większą pewność siebie zyskuje poprzez uczestnictwo w zajęciach po 18 badanych (14,9%), nieco mniej osób, bo 16 (13,2%) deklaruje możliwość sprawdzenia się w czymś nowym, zaś 14 badanych (11,6%) wymienia tam doświadczenia. Poprzez uczestnictwo w UTW 11 studentów (9,1%) widzi integrację społeczną, 10 badanych (8,3%) zyskuje możliwość porozmawiania o problemach, mniej o połowę bo 5 respondentów (4,1%) przewycięża rutynę, a 1 osoba (0,8%) wybrała odpowiedź „inne”. (tabela 22).

Tabela 23

Zadowolenie badanych z uczestnictwa w UTW

Zadowolenie z uczestnictwa	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
Jestem bardzo zadowolony	44	46,3	8	30,8	52	43

Jestem zadowolony	51	53,7	18	69,2	69	57
Jestem niezadowolony	-	-	-	-	-	-
Jestem bardzo niezadowolony	-	-	-	-	-	-
Razem	95	100	26	100	121	100

Źródło: Badania własne

Z uczestnictwa w zajęciach zadowolonych jest 51 badanych kobiet(53,7%), zaś 44 ankietowane (46,3) uważa, że są bardzo zadowolone. Żadna z badanych Pań nie uważa by była niezadowolona lub bardzo niezadowolona z uczestnictwa w UTW.

Większość badanych panów, bo 18 (69,2%) również jest zadowolonych z powodu uczestnictwa w tym co proponuje UTW, bardzo zadowolonych jest 8 ankietowanych. Również podobnie jak kobiety, tak i żaden z panów nie jest niezadowolony lub bardzo niezadowolony z tego powodu.

Sumując - większość, bo 69 ankietowanych studentów (57%) opowiada się za tym że są zadowoleni z tego, że uczestniczą w UTW, nieco mniej, czyli 52 badanych (43%) słuchaczy tego uniwersytety jest bardzo zadowolonych z tego powodu. (tabela 23).

Tabela 24

Samopoczucie badanych przed przystąpieniem do UTW

Co czuł(a) Pan(i) przed przystąpieniem do UTW?	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
Bezradność	5	5,3	1	3,8	6	5
Odrzucenie	5	5,3	1	3,8	6	5
Niepokój	13	13,7	2	7,7	15	12,4
Osamotnienie	46	48,4	13	50	59	48,8
Nostalgę	14	14,7	7	26,9	21	17,4

Brak poczucia bezpieczeństwa	2	2,1	-	-	2	1,7
Brak zrozumienia strach	1	1,1	-	-	1	0,8
Inne	-	-	5	19,2	5	4,1

* dokonywano wielokrotnych wyborów

Źródło: Badania własne

Na pytanie dotyczące samopoczucia przed przystąpieniem do UTW, większość kobiet, czyli 46 (48,4 %) odpowiedziało, że czuły się osamotnione, 14 (14,7 %) odczuwało nostalgię, a 13 (13,7 %) niepokój. Tyle samo senierek – po 5 (5,3 %) zdecydowało, że były bezradne i czuły się odrzucone, 2 (2,1 %) kobiety odczuwały brak poczucia bezpieczeństwa, zaś tylko jedna (1,1 %) – brak zrozumienia i strach.

Po skierowaniu tego samego pytania do grupy mężczyzn wyniki badań przedstawiają się podobnie, gdyż 13 (50 %) było osamotnionych, 7 (26,9 %) odczuwało nostalgię, 5 (19,2 %) odczuwało jeszcze inne uczucia, a tylko 2 (7,7 %) niepokój. Podobnie jak w grupie senierek, na bezradność i odrzucenie narzekało po jednym (3,8 %) panu.

Ogólnie rzecz biorąc najwięcej badanych osób starszych, bo 59 (48,8 %) odczuwało osamotnienie, 21 (17,4 %)- nostalgię, zaś 15 (12,4 %). Po sześć osób (5 %) przyznało się do odrzucenia i bezradności, zaś 5 (4,1 %) osób miało uczucia z poza listy.

W grupie badanych dwie (1,7 %) osoby odczuwało brak poczucia bezpieczeństwa, a tylko jedna (0,8 %) – brak zrozumienia i strach. (tabela 24).

Tabela 25

Wpływ UTW na samopoczucie słuchaczy

Czy w/w uczucia (tab. 24) zniknęły?	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%

Tak	67	70,5	18	69,2	85	70,2
Nie	28	29,5	8	30,8	36	29,8
Razem	95	100	26	100	121	100

Źródło: Badania własne

Zadając pytanie badanym kobietom, czy po uczestniczeniu w zajęciach w UTW wszystkie negatywne emocje zniknęły sześćdziesiąt siedem (70,5 %) odpowiedziało, że tak, tylko 28 (29,5 %) powiedziało „nie”.

To samo pytanie zadając grupie mężczyzn osiemnastu (69,2 %) odpowiedziało twierdząco, a ośmiu (30,8 %) określiło się za nie.

Sumując, najwięcej osób – 85 (70,2 %) pozbyło się złych emocji, a tylko 36 (29,8 %) niestety nie. (tabela 25).

Kolejne pytanie, było pytaniem otwartym i brzmiało: „Co dają Panu(i) zajęcia?”. Na to pytanie odpowiedziało 82 badanych (67,8%), a 39 osób (32,2%) wstrzymało się od odpowiedzi. Zajęcia na UTW pozwalają przede wszystkim na odświeżenie, poszerzenie lub zdobycie nowej wiedzy, dostarczają informacji na wiele tematów. Umożliwiają rozwijanie zainteresowań, zdobywanie nowych umiejętności, jak np. obsługa komputera czy nauka języków obcych:

- „Ćwiczę umysł, zdobywam wiedzę, nowe umiejętności i utrzymuję kondycję fizyczną”,
- „Rozwój samego siebie przez naukę”,
- „Satysfakcję z dalszego rozwoju, lepsze opanowanie języków obcych, kontakty towarzyskie, aktywność społeczną”.

Dla wielu zajęcia na UTW są odskocznią od codziennych obowiązków i problemów. Czas spędzony na UTW daje ogromne zadowolenie z bycia z ludźmi, integrację, a przy tym walkę z samotnością, bezradnością. Wypełniają seniorom wolny czas dostarczając wielu aktywności zarówno fizycznych, psychicznych jak i umysłowych:

- „Zajęcia dają bardzo wiele – poprawę stanu zdrowia, wyjście z domu i spotkania w grupie znajomych ludzi”,
- „To oderwanie od rzeczywistości i codziennych obowiązków, zmuszają do wyjścia z domu”,

- „Pomogły mi w pokonaniu bezradności, niepokoju, w walce z samotnością i poczucie bezpieczeństwa”,
- „ Odkroczenia od codzienności, niejako zmuszają do większej aktywności”,
- „Satysfakcję z życia w grupie i miłe spędzenie czasu”,
- „ Wyzwalają chęć do życia, dają satysfakcję i zadowolenie”.

Tabela 26

Umiejętności zdobyte w UTW i ich wpływ na życie słuchaczy

Czy umiejętności zdobyte na UTW mogą pomóc w życiu starszej osobie?	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
Tak	50	52,6	16	61,6	66	54,6
Raczej tak	37	39	8	30,8	45	37,2
Raczej nie	-	-	1	3,8	1	0,8
Nie	-	-	-	-	-	-
Trudno powiedzieć	8	8,4	1	3,8	9	7,4
Razem	95	100	26	100	121	100

Źródło: Badania własne

Pytając o umiejętności zdobyte w UTW i ich wpływ na życie słuchaczy w grupie kobiet ponad połowa, czyli pięćdziesiąt (52,6 %) uważa, iż to czego się nauczyła tutaj ma pozytywny wpływ na nie, oraz 37 (39 %) odpowiedziało „raczej tak”, a tylko 8 (8,4 %) pań ma problem z określeniem tego.

W grupie mężczyzn szesnastu (61,6 %) opowiedziało się za „tak”, 8 (30,8 %) – „raczej tak”. Tylko jeden (3,8 %) respondent odpowiedział „raczej nie” i jednemu (3,8%) trudno było to określić.

Ogólnie w grupie badanych osób 66 (54,6 %) odpowiedziało że umiejętności zdobyte w UTW pomagają im w życiu codziennym, a 45 (37,2 %) – „raczej tak”.

Dziewięć (7,4 %) osób nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na postawione pytanie, a tylko jedna (0,8 %) powiedziała „raczej nie”. (tabela 26).

Tabela 27

Wpływ UTW na kontakty z innymi

Czy dzięki UTW częściej spotyka się Pan(i) z innymi?	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
Tak	57	60	15	57,7	72	59,5
Raczej tak	24	25,3	5	19,2	29	24
Raczej nie	7	7,4	3	11,5	10	8,3
Nie	2	2,1	2	7,7	4	3,3
Trudno powiedzieć	5	5,3	1	3,8	6	4,9
Razem	95	100	26	100	121	100

Źródło: Badania własne

Następnie pytałam: „Czy dzięki UTW częściej spotyka się Pan(i) z innymi?”.

Wśród badanych kobiet, aż 57 (60%) odpowiedziało „tak”, dwadzieścia cztery (25,3%) – „raczej tak”, zaś 7 (7,4%) wybrało odpowiedź „raczej nie”. Pięciu paniom (5,3%) trudno było powiedzieć, natomiast tylko dwie (2,1 %) odpowiedziało „nie”.

U mężczyzn przedstawia się to podobnie, aż piętnastu (57, 7%) stwierdziło jednoznacznie „tak”, 5 (19,2%) „raczej tak”, tylko trzech (11,5 %) „raczej nie”, a dwóch (7,7%) odpowiedziało „nie”. Tylko jeden (3,8%) nie umiał się określić.

Ogólnie ze wszystkich badanych najwięcej, bo siedemdziesiąt dwie osoby (59, 5 %) uważa, że dzięki UTW częściej spotykają się z innymi, oraz 29 (24%) wybrało odpowiedź „raczej tak”. Na zadane pytanie dziesięć badanych (8,3%) odpowiedziało „raczej nie”, 6 (4,9 %) jest nie zdecydowanych, a tylko cztery (3,3%) odpowiedziało przecząco. (tabela 27).

Tabela 28

Wpływ UTW na relacje z rodziną i otoczeniem

Czy dzięki UTW Pana(i) relacje z otoczeniem i rodziną są lepsze?	Płeć				Razem	
	K		M			
	N	%	N	%	N	%
Tak	39	41,1	8	30,8	47	38,9
Raczej tak	41	43,2	12	46,2	53	43,8
Raczej nie	10	10,5	3	11,5	13	10,7
Nie	5	5,2	3	11,5	8	6,6
Razem	95	100	26	100	121	100

Źródło: Badania własne

Zadając pytanie w grupie kobiet, czy dzięki UTW relacje z otoczeniem i rodziną są lepsze, aż czterdzieści jeden (43,2%) z nich twierdzi, że raczej tak, a trzydzieści dziewięć (41,1%) stanowczo odpowiedziało, że tak. Tylko 10 (10,5%) kobiet mówi, że raczej nie ma na to wpływu, a 5 (5,2%) stanowczo mówi nie.

Podobnie odpowiadali mężczyźni, prawie połowa, bo dwunastu (46,2 %) twierdzi, iż ich stosunki z rodziną czy też otoczeniem się raczej poprawiły, 8 (30,8 %) odpowiada jednoznacznie „tak”, zaś po tyle samo osób w tej grupie, bo po trzy (11,5%) mówi „nie” i „raczej nie”.

Sumując wyniki, okazuje się, że aż pięćdziesiąt trzy (43,8 %) osoby uważa, że relacje z rodziną i otoczeniem się raczej poprawiły, a czterdzieści siedem (38,9 %) odpowiadało „tak”. Tylko trzynastu (10,7%) wybrało odpowiedź, że raczej nie ma to wpływu na ich kontakty z bliskimi, a zaledwie osiem (6,6%) mówi „nie”. (tabela 28).

Tabela 29

Wpływ UTW na uczestnictwo w życiu kulturalnym

Uczestnictwo w życiu kulturalnym	Płeć		Razem
	K	M	

	N	%	N	%	N	%
Większe	57	60	13	50	70	57,9
Takie samo	29	30,5	11	42,3	40	33
Mniejsze	-	-	-	-	-	-
Trudno powiedzieć	9	9,5	2	7,7	11	9,1
Razem	95	100	26	100	121	100

Źródło: Badania własne

Ostatnim pytaniem w moim kwestionariuszu było pytanie dotyczące wpływu UTW na uczestnictwo w życiu kulturalnym.

Zdecydowana większość kobiet, bo pięćdziesiąt siedem (60%) oceniła iż teraz więcej czasu poświęcaj życiu kulturalnemu, zaś tylko 29 (30,5%) nie zmieniła swojego zaangażowania. Dziewięć respondentek (9,5%) nie ma zdania na ten temat.

Połowa badanych mężczyzn, bo trzynastu (50%) oznajmiła, że wykazuje większe zaangażowanie w życiu kulturalnym, 11 (42,3%) zadeklarowało, że UTW nie miał wpływu na to, a tylko dwóch (7,7%) nie ma zdania.

Sumując ponad połowa osób, bo siedemdziesiąt (57,9 %) jest bardziej aktywnymi obywatelami w życiu kulturalnym, tylko czterdzieści (33 %) jest tak samo ustosunkowana, a tylko jedenaście osób (9,1%) nie umie tego określić. (tabela 329).